

WAARNEMING BIJ LYMNAEA STAGNALIS L.

Dat *L. stagnalis* naast planten-, aaseter is en bij voorkomende gelegenheden ook wel andere levende slakken consumeert, is bekend, maar dat deze vrij trage slak in staat is om levende kikkervisjes te verschalken, werd voor zover mij bekend niet in de literatuur vermeld. Dit feit kon bij een in een klein aquarium gehouden volgroeid exemplaar regelmatig worden waargenomen.

In het aquarium, een glazen preparatenbak van 19 x 7 x 30 cm, met op de bodem een laag zand en verder ruim voorzien van waterplanten, terwijl de wanden - uitgezonderd de voorzijde - dichtbegroeid waren met algen, werd een dertigtal kikkerlarven (*Rana esculenta*) gehouden, die juist uit het ei waren gekomen. Deze larven waren nog in het stadium, dat ze het grootste deel van de dag aan de wanden of planten hangen, dan wel stil op hun zijde op de bodem liggen.

Het viel op, dat hun aantal steeds kleiner werd, zonder dat hiervoor een reden was te vinden, totdat op een keer waargenomen werd, dat de *Lymnaea* een der kikkervisjes verorberde. De slak ging hierbij als volgt te werk: Langzaam over het bodemzand kruipende bereikte het dier een van de plat op het zand liggende kikkervisjes, raakte dit dier schijnbaar even met een voeler aan (op dit aanraken reageerde de kikkerlarve nog niet) en gleed langzaam over de staart van het diertje. Vermoedelijk door de hierdoor ontstane druk, begon dit dan de spartelen. De slak kroop ondanks deze onderzonden tegenstand nog even verder, waarna de mondopening naar het spartelende diertje gebracht werd en dit zonder mankeren in zijn geheel in de mondopening verdween. Daar het glazenbakje in de zon stond, werd het slakkenlichaam door het doorvallende licht enigszins doorschijnend. De radulazak was als een rood vlekje duidelijk zichtbaar. De kikkervisjes zijn intensief zwart, waardoor deze dieren op hun tocht door de mondholte en de slokdarm duidelijk te volgen waren.

Nu zou men kunnen denken, dat dit een toevallige vangst was, maar toen hierop gelet werd, kon deze gang van zaken meerdere malen worden waargenomen. Eénmaal werd zelfs geconstateerd, dat de slak in 20 minuten tijds 5 kikkervisjes verschalkte. Niet alleen de op het zand liggende dieren werden zo gegrepen, maar zelfs de aan de glaswand hangende exemplaren werden zo nu en dan gevangen. De slak ging hierbij echter iets anders te werk, daar de larven nu niet plat met de staart tegen de glaswand hingen - maar deze door de houding van het dier hier verticaal opstond - drukte de slak ze tussen de voet en het kopgedeelte. Daar de slak hierbij

meestal te traag reageerde, gelukte het de spartelende dieren meermalen het vege lijf te redden, waarop de slak rustig naar het volgende slachtoffer schoof en het opnieuw probeerde. Deze laatste manier van vangen werd ook enkele malen bij de op het bodemzand liggende kikkervisjes waargenomen.

Succesvol was de jacht steeds, indien de slak een visje in de hoek gevormd door het zand en de glaswand kon drukken. Voor de toeschouwer was dit in zoverre interessant, dat dan het opnemen van het dier door de radula goed was waar te nemen. In alle gevallen werd met het kopgedeelte begonnen, waarbij de staart van het opgenomen dier klapperde tot het laatste restje in de mondopening verdwenen was.

A. K. Schuitema.